

Előfizetési árak:

Félévre . . . 80 Leu
 Negyed évre . 40 Leu
 Egy hónap . . 14 Leu
 Külföldre egy évre 280 Leu
 Hirdetés — Nyilttér
 díjszabás szerint.

SZÉKELY UJSÁG

egyesülve a SZÉKELY HIRLAP-pal.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNASZEP REGGEL.

A
 SZÉKELY UJSÁGOT
 Néhai Molnár Emil
 a
 SZÉKELY HIRLAPOT
 Bíró Lajos alapította.

Felelős szerkesztő és kiadó:

Kovács J. István

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

KOVÁCS-HIRLAPIRODA, Str. Gen. Avarescu
 (volt Gábor Áron-utca) 1. szám.

Főszerkesztő:

Dr. I. Diénes Ödön

Gyertyagyújtás után.

Irtá: Dr. Várhelyi Gyula.

A gyertyafényes temetőben bánattól terhes szívvel gondolunk a behorpadt katonasírokra s a korhadó fakereszteket szeretetünk virágfüzérvél borítjuk, mert a messze idegenben porladozó fiaink sírját Halottaknapján gyengéd szerető kezek nem szórták be zizegő virágszirmokkal s nem világított nekik a megemlékezés imbolygófényű mécsese.

Nemsokára 20 éve lesz, hogy eldőrdült az első ágyu acéltorka, a lelkekből azóta sem halt ki a jajszó s nem szűnt meg a fájdalom. A háboru minden iszonyata megfektette a didergő lelkeket s az egymással szembeállított 62 millió katonából 10 milliónak kellett meghalnia, 20 milliónak kellett megsebesülnie s 4 milliónak kellett egész életére nyomoréknak maradnia, hogy meghaljanak és szenvedjenek egy eszméért, melynek mély értelmét talán még ők maguk sem értették egészen. Ki tudná még most is a síró anyák, a támasz nélkül maradt özvegyek és apa nélkül maradt árvák könnyeit letörölni? Mennyi élet roppant derékba! . . . Hány magasba ívelő karrier szakadt meg! . . . Mennyi szenvedés, öröm, sóhajlás, vágy, álom, gyötrelmelem, gazdagság, nyomorúság, szerelem, elnemcsókolt csók, tudás, munka került a néma hantok alá csak azért, mert az emberi gonoszság egymás ellen uszította az embermilliókat! . . .

A békés népek kivételként emberi mivoltukból s a mindenható Tőke hideg közönnyel zsebelte be a holttestek garmadáin a 208, 305, 851, 222 arany franknyi háborus kiadások után járó „tisztességes” profitot.

Az istenadta nép minden országban jó és szelid, engedelmes, mint a kezes bárány, de megbőszül és megvadul és fékét vesztí, ha a politikai torreadorok a hangzatos jelszavak és a puffogó frázisok piros posztóját teregetik a szeméi elé. Felelősségteljes állások golyómentes fedezékeiből felelőtlen egyének rászabadították a világra a hazugságot s elvetve a gyűlöletmagvakat, olyan vihart arattak, milyenre még nem volt példa a világtörténelemben, mert egyszerre sirtak a Földön minden nyelven az édesanyák, zokogtak az özvegyek és árvák s nem volt senki, aki panaszkra felfigyelt volna.

Biztos pozíciókban meghuzódó, keneteshangu álpróféták jelszavakkal maszlalgolták a hiszékeny tömegeket; tömeghisztériába vadították a békés nyárspolgárokat és az erőteljű duzzadó falusiakat egyaránt, pedig a legtöbb közülük csak képesítségokból ismerte a gyilkoló hadiszerszámokat. Hősökké szuggerálták a tömegeket, de ha valaki benézhetett volna ezen szegény emberek lelkébe, korántsem látott volna bennük nagyhangú vitézkedőket, hanem sápadt, az örökös félelemtől remegő, szegény halálraitelket, akik rezgő térdekkel, meg-megrogygató inakkal járták a csatatereket s ki-mélet nélkül ölték, irtották az ellenségnek nevezett, de szintugy remegő és sápadó embertársaikat csak azért, mert más-színű és más szabásu mundérba bujtatták őket s más vezényszavak pattogására vonszolták lábaikat a harcterek süppedő sarában. A szomszjas Föld pedig részegre itta magát a kiontott piros embervérből . . .

. . . És mégis! Nem paradoxon! Ezek a remegő sápadtarcu katonák, kikben az életösztön, az élniakarás vágya olyan vehemenssen dolgozott, mégiscsak hősök voltak, a kötelességteljesítés hősei, mert nem az okatlan legénykedés, hanem a kötelesség parancsszava vitte őket előre s tartotta a poszton. Az elnyűtt, férges katonamundér, a papirtalpu bakancs, a sok éhezés és nyomorúság tényleg hősöket faragott azokból az emberekből, akik hóban — sárban, viharban — vészben a katonaregula vasmarka alatt híven teljesítették kötelességeiket. A kötelességek férfias teljesítése, a megnemfogyatkozó kitartás, a megnemcsappanó lelkierő neveli a hősöket, nem pedig a kancsuka. A közös becsületért becsülettel megharcolni, még ha száz poklon kellene is végig küzdeni, — ez az igazi hősiesség.

A Világháboruban az egymással szembeállított embertömeg fele vagy meghalt vagy megsebesült vagy világele-tére nyomorékká lett, mert a háboruban az emberi élet ázsioja nagyon is alászáll s az ember jelentéktelen numerussá degradálódik . . . És mégis! akármilyen jelentéktelen csavarszög vagy rugó volt is valaki a nagyszerűen kiépített hadi-gépezetben, halálával benemölthető ürt hagyott maga után abban a kis mikrokozmosban, melynek talán Ő volt a köz-pontja. Csak a költők és a harcteret csupán harctéri felvételekről ismerő, puskaport sohasem szagolt firkászok dicsőítik a hősihalált. A valóság az, hogy megrendítő és valami rettenetes látvány a hadigépektől tervszerűen végzett mészárlás áldozatainak halálos vergődése és végső vonaglása a vérben, sárban, a harcterek piszkában. Megborzad a legmegedzet-tebb ideg is a gránátoktól szétépett, vértől párolgó, elperzselt hustömegek láttára s a sebesültek halálsikoltása, ordítása, hörgése a velőket szaggatja. Ha mindezek dacára a családiélet puha melegsége után sóhajtozó, kis, szürke katona min-dent elfeledve rendületlenül kitart a golyózáporban s előretörtek a vasrepeszek fergetegében s a gázok gyilkos levegő-jében, akkor ez a földönjáró embergép s a levegőt átszelő gépmember igazi hős. Menni, csak folyton előre menni, a biztos halálba rohanni s ott hangtalanul elpusztulni: ez a bátorság.

Vagy talán nem is hősök ők! Vértanui, ártatlan áldozatai egy istentelen tömeggyilkosságnak, mert, bár énekelve mentek a csaták tüzebe és bár mosolyogtak, közben szívük-lelkük mégis csak remegett s sötét kétségbeesés fojtogatta torkukat.

Ezért drágák nekünk a kötelességteljesítés e néma példaképei; ezért gondolunk olyan fájdalmas szeretettel rájuk; ezért őrizzük meg emléüket s vessük fejükre, keresztekre, emlékoszlopokra neveiket, hogy a feledékeny utó-dok el ne felejtsek őket.

Igaza van Periklesnek! „Életüket a hazáért áldozva, maguknak halhatatlan dicsőséget szereztek és a legdisze-sebb sírhelyet, . . . mert a jeles férfiak temetője az egész világ s nemcsak hazájukban tartják fenn emlékezetüket az emléktáblák feliratai, hanem az idegen földeken is mindenki szívében ott él emlékezetük.”

Kegyeletes dolog lenne, ha a szomszédos községek példájára városunk is leróná a köteles hála és kegyelet adóját s legalább egy szerény oszlopon megörökítené a hős vásárhelyi fiuk emlékét, akik elmentek, harcoltak, elestek és soha többé vissza nem jöttek. A helyi egyesületeknek lenne feladata, hogy megindítsák a mozgalmat s a város közönségét is bevonva ezen kegyeletes munkába, a jövő Halottaknapján felavassuk a vásárhelyi hősiuk emlékét.

Csillagfény sziporkázásával, gyertyafény szelid ragyogásával, egyszerű mécszlángok imbolygásával küldjük felé-tek soha el nem múló megemlékezésünket vásárhelyi hős fiuk. © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

A város parlamentje.

A nagytanács ülése.

Kézdivásárhely város tanácsa rendes havi ülését okt. 30-án délelőtt tartotta meg Fenichiu Valér primar elnöke alatt. A tárgysorozat gyorsan lepergett, mert nevezetesebb tárgya nem igen volt az ülésnek.

Bándy István tanácsos a pénztár forgalmáról tett jelentést, melyből az tűnik ki, hogy a polgárság nem nagyon siet eleget tenni a kötelezettségeinek, mert dacára annak, hogy a költségvetési évről már több, mint fele eltelt, a bevételek összege alig haladja meg az egynegyedrészt.

Cosma Romulus főtitkár az új ebtartási szabályrendeletet ismertette, mit a tanács egyhangúlag el is fogadott.

Dr. K. Kovács István alpolgármester az iparostanonciskoláról tett jelentést. A választmány minden előkészületet megtett, hogy az iskola megnyílhasson, megégyezett a tanármegyezzel is, a szükséges pénzeszközök is rendelkezésükre állanak, csak éppen tanítvány nincsen; alig negyedrészt írták be a tanoncoknak. Így okt. 17-én, a mikorra ki volt tűzve, nem is nyílt meg az iskola. Felkéri alpolgármester a tanács iparos tagjait, hogy hassanak oda, hogy az iparosok törvényes kötelezettségeiknek tegyenek eleget és a tanoncokat irassák be, különben a választmány kénytelen lesz büntetésekkel reászorítani a gazdát, illetve a szülőt a tanonc iskoláztatására. Lukács József ipartestületi elnök válaszában előadja, hogy az ipartestület is legutóbbi előjárásági ülésén foglalkozott az ügygel és ők is úgy látják, hogy büntetések alkalmazása elől nem lehet kitérni. Egyesek nem akarják megérteni, hogy az iparostanoncképzés előbbrevaló, mint a gyermekdajkálás, vagy a tanoncok másirányú elfoglalása. Ezután megalakították az iparostanonciskola gondnokságát.

A Józsiás és Emilia alapítvány igazgatóságában rokonság köréből delegált Bogdán Arthur elhunytával megüresedett igazgatósági helyre Bálinth Gyula ny. postafőtitkár választották meg.

A tisztviselők inkadrálásáról szintén az alpolgármester tett jelentést. Ebből megtudtuk, hogy a városnak soha sem volt kevesebb tisztviselője, mint most. Összesen 10 tisztviselője van a városnak, ebből is kettő még ideiglenes.

Az ülés végén dr. Dávid István interpellálta meg a primárt a kereskedők és iparosok ismert egészségügyi taxája ügyében, kérve, hogy hasson oda, miszerint a kérdés tisztázásáig senkivel szemben megtiloró intézkedés ne alkalmaztassék, vagyis, hogy a vármegyei főorvosnak a redőnyök lehúzására vonatkozó fenyegetése, addig maradjon csak fenyegetés. A primár megígérte, hogy a felső hatóságoknál ez értelembe fog intervenálni.

Cselédbetegségélyezés.

Irta: Dr. s.

No, ha nem volt eddig elég fizetni való tisztelt városi polgár, aki cselédet is kénytelen vagy tartani, most fizethetsz hetenként 24 leut, vagyis évenként 1248 leut, esetleg dupláját, ha megfelelkezel, vagy késlekedel.

Ha azt kérdezed, hogy miért ily magas az összeg, azt a feleletet kapod, hogy a cseléd átlagos havi 2-300 leus fizetésén felül, amit természetben kap élelem, lakás, fűtés, világítás, takarítás címén, azt az illetékes bölcsek (én ugyan másképp nevezném) havonta 690 leura becsülik értékben s így valóban 800-1000 leu a havi kiróvási alap.

Azt hiszem, hogy manapság egy egész családot lehet élelmezni 8-900 leuból és többen vannak, akik havi 1000 leuból megélik családjukat, mint akik kivételesen és legfennebb 3000 leut költenek el családjuk fentartására amolyan vidéki fészkekben, mint ahol mi is élünk. Hisz a hus kilója 20 leu körül van, a liszt 5 leu körül, a cukor is olcsóbb, alig 26 leu, a tejet 3-4 leuért lehet kapni literenként, a lakás is havi 200 leuért egy kisebb család részére kapható elég nálunk.

A cseléd lakása legtöbbször a konyha, ami után a cseléd tartó gazda külön nem fizet. Azzal fűt a cselédnek, amivel főz a családnak. Nincs külön lámpa a cseléd részére a konyhában, csak az, amivel a gazdaszszony is meglátja és ellenőrzi a főzést. A cseléd maga takarít s így ez sem kerül külön pénzbe a gazdának. Élelme, ami az asztalon marad, mert ma senki sem főz külön a cselédnek s így bizonyára a cseléd is jobban jön ki. Egy havi koszt egy kisvárosi elsőrangú vendéglőben nem kerül havonta 700-800 leunál többre. Vagyis egy cseléd után 690 leut számítani a fizetésén felül a betegségügyi járulék alapjának kiszámításánál, egyenesen tulzás és a gazdák zsebének jogtalan megterhelése.

Ez a túltengő gondoskodás az állam lakóiról és ez a sok szociális intézmény, mely aspirinbe fojt minden betegséget, ahol a kórházakat nem tudják fenntar-

tani, a szállítókat nem tudják fizetni, ahol bennokat ígérnek, de azt sem mindenki kap, szóval ahol annyi a pénz, hogy összeszedje, hogy nincs már annyi adófizető, mint adóbeszedő, végül is oda fajul, hogy a megszületett gyermek elvágott köldökzsinórjára már sosialis bélyeget ragasztat s koporsójának szegét sem lehet beverni, valami finc nélkül és a „requiscat in pace” elhangzása sem lesz megengedve adó és betegségügyi járulék befizetését igazoló könyvecskébe ragasztandó bélyegek nélkül.

Ments meg uram minket a sok fincától és más publikánustól.

Különbözik igaz van egyik szellemes fiskálisnak:

— Fogadjuk örökbe cselédeinket s ekkor men-

tesülünk a betegségügyi járuléktól. De tagadjuk ki végredeletileg a vagyonunk örökléséből.

Mindez egyszersmindkorra sem kerül többé 500 leunál.

De ami az ügy komolyságát illeti, a sok törvénygyáros gondoskodja a törvény tulhajtott magyarázatának helyesbítéséről és a heti járulékok összege alakíttassék át havi járulékká. 24 leut még valahogy megfizethet a tökrement polgár havonta, de hetenként a cseléd bérének 1/3-adánál többet jelent.

Deputátjaink, szenátoraink vegyék a kezükbe az ügyet, világosítsák fel az illetékes minisztereket s változtassák meg ezt a tulzott tételt újabb szociális megadótatásunknak, ha már egyáltalán el nem tudják törölni.

Az egészségügyi taxa.

Nem kell fizetni az új egészségügyi taxát.

Amint a Székely Újság részletesen megemlékezett erről, Joanitescu egészségügyi miniszter elutasította a kamarák felebbezését az egészségügyi taxa kiróvása tárgyában, mely szerint a taxát minden létesült üzlet után meg kell fizetni. Természetesen ez a döntés nagy érvágás lett volna a megélhetéssel küzdők kereskedelmére és iparra. A kereskedők derék elnöke, Dávid Dezső iparkamari tag ezekután sem vesztette el reményét és még egy utolsó rohamot intézett a határozat megváltoztatására. Alandó kontaktust tartott fenn Mera Viktorral, a marosvásárhelyi Keresk. és Kereskedelmi Iparkamara elnökével, aki az első pillanattól kezdve lelkesen állott oda a kereskedők érdekei mellé.

Mera Viktor Bukarestbe utazott, ahol Vajda miniszterelnöknel tette szavá a taxa kérdésének orvoslását és a kormányfő kedvező véleményezése után Joanitescu miniszternél jelent meg és sikerült is kedvező döntést kieszközölni.

A közönség köréből.

Nyilvános fürdőt Kézdivásárhelynek!

Itt van a téli évszak, bezárták a Fortygót, nem járhatunk a strandra, a patakok kezdenek befagyni és mi akik egy „haladó város”nak vagyunk szerény lakói, ha meg akarunk fürdeni, legközelebb Kovásznára, vagy Sepsiszentgyörgyre kell jegyet váltunk, hogy e kivételes higiéniai örömben részesülhessünk.

Gyermekkorunkban — nekünk véneknek — még volt gőzfürdők. Vadon kivágták a tyukszemünket, vasárnap ott hevertünk a fürdő pamlagjain, olvastuk a Székely Újságot, megtárgyaltuk a napi politikát s bár nem „haladtunk”, Isten és a maradiság jóvoltából tisztának éreztük magunkat. A mióta haladni kezdünk, megrepedeztek a fürdő bazeinai, nem rentabilis azt megjavítani, körömkelével egy labor vízben végezzük a frottírozó masszázst és az uszódmozdulatokat adósságainkban gyakorolhatjuk. Közben — elnéztem — reggeltől estig és estétől reggelig ott megy veszendőbe a régi fürdő szomszédságában annyi kitűnő, tiszta forró víz, hogy valamennyien tiszták lehetnénk tőle.

A Kovács malom bérlőinek nem jelentene semmi megterhelést, ha az ott szabadba bocsátott napi meleg vízmennyiséget valaki felfogná és értékesítené. Szívesen is bocsátának rendelkezésre, hiszen maguk is úgy szeretnék, ha Vásárhelyen lehetne fürdőbe menni.

A város nagyságos polgármestere és vezetősége tehetne valamit az érdeünkben. Ki kellene legalább egy medencét javíttatni. A Takarékpénztár is venné legalább annyi hasznát annak a fürdőhelyiségnek. Lepedőt vinnék mi.

És tiszták lehetnénk, tiszták lehetnénk! Hiszen úgy ráfér erre a városra egy kis tisztaság! —k—c.

Bucsusorok.

Áthelyezésem és eltávozásom alkalmával mindazon barátainknak, ismerőseimnek, Kézdivásárhely és vidéke derék, munkás, becsületes polgárainak és népének, kik másfél év tizedig annyi szeretettel és bizalommal tisztelték meg, ezúton mondok szerető szívből Istenhözzaót.

Kézdivásárhely, 1933. okt. 30.

Dr. Boga Alajos.

SZÉKELY: Ös-erdőktől az ültetvényekig.

(Finom könyvpapíron, gyönyörű felvételekkel)

Ára 72 leu

Mi lesz holnap (A jövő regénye)

H. G. Wels.

Ára 144 leu.

Kaphatók városunkban a KOVÁCS-hírlapiró-dában.

Nov. 18.? KOLBÁSZ-EST.

A méhfulánk, mint a méh védelmi fegyvere és a méhszurás.

Irta: K. Bogdán Géza, Brassó.

6.)

6. Mikor nem támadnak a méhek? Általánosságban mondhatjuk: lakásuktól messze nem támadnak. A méh, mint fentebb állítottuk, csak védelemből támad. A védelem a lakás, a vagyon, a család fennmaradása érdekében s nem egyéni érdekből történik. Innen magyarázható meg, hogy az erdőn-mezőn, virágos réten gyűjtő méhek nem támadnak. — Virágos réten járva, még senki sem volt a méhek támadásának kitéve. Mezei munkások, kaszások munkájukat a mind untalan felrepülő méhekre való tekintet nélkül végzik, azok támadására, szúrására nem is gondolnak, mert ilyenre még eset nem volt.

A lakás közvetlen közelében sem támad a méh tisztuláskor, főhordáskor, tájoló-láskor. Tisztuláskor mindenek felett való, hogy kellemetlen terhetől megszabaduljon, a támadás ezért ki van zárva. — Főhordáskor a gyűjtött nektárral hazatérő méh nagy fáradsággal szerzett kincsét elraktározni igyekszik. Nem támad. Eppen úgy a másik időben nektárt szállító méh sem. Főhordáskor még az üresen kiszálló méhek közül is kevés a támadó. Nagy munka vár rá. — Tájoló méhek felette fontos, hogy új helyen mielőbb tájékozott legyen, sürgős ez, mert egyik első feltétele a gyűjtésnek. Tájoló méh nem támad. — Méhészeti kiállítás elhelyezett méhek a tájolás mellett az új helyzetben szokatlan és soha nem látott dolgok és emberömegek mellett még meg is vannak szeppeve. Csendesen, rezerváltan viselkednek, nem is gondolnak támadásra. Támadás csak hosszabb ideig tartó kiállításokon lehetséges.

Főhordás folyamán végrehajtott kaptárvizsgálatoknál ritka a támadás. Ekkor jóformán csak a fiatal méhek vannak otthon. Ezeket a belső házi teendők ekkor nagyon lekötik, különben sincsenek a támadásra beidegezve. A frissen kelt fiatal méhek épen nem szurnak, mert fulánkjuk erre még nem elég kemény.¹⁴⁾

Az álnyák tulnyomó részben nem szurnak. Valószínű oka abban rejlik, hogy a petezésnél sok mérget használtak el s így a szúrásra elég mérgük nincs.¹⁵⁾

Az anyáknál is ennek tulajdoníthatjuk azt, hogy nem szurnak. A mérge a peték leragasztására rezerváltatik. A rabló méhek

14. 15) Lásd „Méhészet” 1930 évi. 42—44 lapjain dr. Örsi P. Z. cikkét.

16) Lásd „Vajdasági Méhészet 1928. évi. 50 lapján.

rablás közben szintén nem támadnak. A szobába, nyitva felejtett ajtón, ablakon a mézre benyomult méhek nem támadnak. Nyugodtan mozoghatunk közöttük akár ha több ezren is vannak s csukjuk be a bejáratot, hogy a további rablásnak elejét vegyük s hogy majdnem 2—3 óra múlva az ablaknál csomokba összehúzódott s bezárásuk miatt megszeppent rablókat a szabadba seprve kibocsáthassuk.

Az anya elvesztése vagy elvétele miatt kesergő család tagjai a támadásra nem gondolnak.

Költésrothadásos családnál tapasztalták, hogy felette türelmes, nem támad.¹⁰⁾

Réggel kevésbé hajlandók a méhek támadásra, mint nappal. Általában az akkor legkiadósabb gyűjtést óhajtják kihasználni.

Hideg (tavaszi és őszi) napokon mindenféle tevékenység nagyon megcsappan, kevésbé kell tartanunk a szurástól.

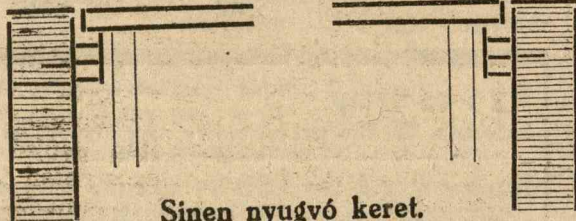
Szétosztán, valamint árnyékos helyen fekvő lakások méhei kevésbé ingerlékenyek.

A méhlikás, ha helyéről elvették s egyebüvé helyeztetik, a méhek zavarba jönnek s nem támadnak. Ezen tapasztalatot használják fel az igerlékeny, dühös családok vizsgálásánál. Szükséges azonban, hogy a visszatérő méhek részére addig is, míg a lakás helyére tétetik, legalább egy üres kas állíttassék.

Az újabb időben Ingasin moszkvai méhészt által feltalált üvegkaptárba helyezett családok méhei, a közlemények szerint megszelidülnek, sem embert, sem állatot nem támadnak meg. Az üvegen keresztül sokszor látják, megszokják.

Még megemlítem, hogy a szorult méh ijedségében, zavarában nem támad.

A gyakorlott méhészt kevés szurást kap. Tudja, hogy mikor közeledhetik méheihez, hogy ne zavarja, ne ingerlje őket. Bánásmódja a kezelésnél nyugodt, csendes, körültekintő, megfontolt és határozott. Kaptárra pontosan készített alkotmány, a keretek benne nem szorulnak, a keretfülek a tartó

Sinen nyugvó keret.

lécekre szegzett vas sineken fekszenek, le nem ragaszthatók. A jó bánásmód kezessé teszi a méheket. A velük gyakran foglalkozó méhészt megösmérik, szagát megszokják s kevesebb támadják, mint egy idegent. Evtente azonban egy néhány száz szurást a méhészt is kap, ez nagy méhészeteknél egy pár ezerre is felmehet.

6. Biztosítás. A dolog lehető teljességéért még megemlítem, hogy Ausztriában a méhszurás következtében létrejövő károk ellen biztosítani is lehet. A díj családonként 0.25 schilling. A biztosítás alá a méhtulajdonos, valamint családja és állatai nem tartoznak.¹¹⁾

BÁLVÁNYOSI CSILLAGOK

A Székely Ujságnak írta:
SZÉFEDDIN SZÉFY SEFKET BEY. (20)
Minden jog fenntartva.

A tűz barátságosan égett, valóságos kánikula uralkodott idebenn.

Cumi tele kalappal tért meg titokzatos éji expedíciójáról, halom keksz, mézcukor, két szál kolbász, két üveg lekvár került elő belőle.

— Egyél! — szolt flegmatikusan.

Most egy csajkát kitett az esőbe, hogy aztán a parázsra tegye és zsebéből gyanus leveleket halászva elő, beledobja a vízbe.

Áll — leejtve, tátottszájával néztem e műveletét.

Felmarkolt egy halom mézcukrot és azt is beleejtette a csajkába.

— Így készül a nátha elleni — szolt Ő, végig vágódva cuppogó bakkancsaival a zsákokon s egy szál kolbászt lekicsinylően azonnal leküldött.

Ezt egy marék keksz, majd mézcukor követte, egy újabb harapás kolbász, rá egy üveg áfonya lekvár s azzal újra ki a nyíláson, hogy nemsokára egy teljes füstölt sonkát lóbálva térjen vissza.

Soha ilyet...!

(Folyt. köv.)

H I R E K.

— Egyházkerületi közgyűlés. Az erdélyi református egyházkerület közgyűlését november 25-ikére tűzték ki.

— ORVOSI HIR. Örömmel értesülünk, hogy dr. Kovács Andor, a szegedi egyetemen végzett orvos a jassii egyetemen is sikerrel levezgázott és amint halljuk, rendeléseit városunkban megkezdi.

— HALÁLOZÁSOK. Benke György asztalos hosszas betegeskedés után 58 éves korában meghalt városunkban. Benke László, a Mercur sportegylet játékos a édesapját gyászolja az elhunytban. A temetésen a Mercur is szép számban képviselve volt. — Id. Hollanday Pál ny. adótárnok, földbirtokos, Alsócsernátonban 58 éves korában meghalt. Dr. Hollanday Pál kézdivásárhelyi orvos édesatyját gyászolja az elhunytban. Temetése pénteken délután volt a község és a vidék nagy részvéte mellett.

— KINEVEZÉS. Gróf Majláth G. Károly róm. kath. püspök Papp Dénes székelyudvarhelyi főgimnáziumi hittanárt a kézdivásárhelyi kettős iskola fiúnevelő intézetéhez régenssé nevezte ki. Az új régens városunk szülöttje. Papp Miklós ny. postaaltiszt fia szép képességgel.

— A nov. 11-iki hangversenyre váltsa ki jegyét a Kovács-hírlapirodában, mert nagy az érdeklődés.

— Megkezdődnek az előadó-esték. A Kath. Népszövetség Otthonában nov. 7-én, kedden kezdődnek meg az előadó-esték. Ismerve ezeknek az előadásoknak kulturális fontosságát, felhívjuk rá közönségünk figyelmét. Beléptidő nincs.

— A JEGYNÉLKÜLI ATAZAS BÜNTETÉSE. Sok panasz hangzott el a jegynélküli utazás tárgyában, mert a kalauz urak a legtöbb esetben önkényesen járnak el, nem is beszélve az elhangzott durva szavakról. A vasutigazgatóság most újabb rendelettel szabályozza a jegynélküli utazókkal szemben követendő eljárást. E szerint, aki jegy nélkül száll fel a vonatra és önként jelenkezik, a rendes jegy árán felül I. osztályban 120 leut, II. osztályban 100 és III. osztályban 80 leu büntetés pénzt fizet. Ha pedig nem jelenkezik a potya-utas és megcsipik, akkor 400 leu büntetést fizet. Ez a szabályzat minden állomáson ki lesz függesztve és dec. 1-én lép életbe.

— KATONAI SZEMLE. Nov. 17 és 18-án lesz városunkban a katonai szemle, az 1906—1933 korosztályig bezárólag.

— Kézdivásárhelyi vásárosok kalandja a csiki országon. Az elmúlt kedden Gyimesközéplek országon sokadalom volt, melyen több kézdivásárhelyi iparos is részt vett. A vásár végeztével két iparos elkésredetten kocogott haza a gyenge eredmény miatt s az uton összetalálkoztak két részeg emberrel, akik nem akartak az utból kiállani. Erre az egyik iparos ostarával rácsapott a kötekedő emberekre, majd elhajtaták. Akétre szegfűtással akarták utolérni őket, éseközben találkoztak Csávási Endreszücsmester szekérével, melyet az inasa hajtott haza felé, a mester egy más szekérre telepedett át. A két csiki a szekeret megállította és ők vették kézbe a gyeplőt, hogy az elmenekült iparosainkat üldözőbe vegyék. A fiu nem akarta a gyeplőt átengedni, mire a csikiak a fiut elverték, a szekérről ledobták és utána hajtottak az elmenekült vásárhelyi iparosok után. Ezek azonban már messze jártak és a csikiak az eredménytelen üldözés után Csikszentgyörgyön leszállottak a szekérről és a lovat szabadjárá engedték. Az egylovas szekeret valaki a Nyergesnél, látva, hogy nem ül senki rajta, megfordította és a ló Kozmás felé kocogott tovább. Két szentmártoni csendőr találta meg az uton a gazdátlan szekeret és behajtotta Szentmártonba. Itt meg is találta a szücsmester. A szekérről nem hiányzott semmi. A fiu hazagyalogolt minden baj nélkül. Itt már az a hír járta, hogy kirabolták Csávási szücsmestert, a tanulóját pedig megszurkálták. A komolyabb baj csak akkor lehetett volna, ha a csikiak utolérlik a vásárhelyiakat...

— Öt vagon inség-kukorica a városnak. A földmívelésügyi minisztérium Háromszék megye részére 15 vagon inség-kukoricát utalt ki. Ebből Sepsiszentgyörgy 10, Kézdivásárhely 5 vagon kap.

— Készüljünk a kolbász-estre. A nov. 18-iki kolbász-est iránt, mely a KSE. szeszonnnyitó-estéje lesz, oly nagy érdeklődés nyilvánult meg, hogy a hegyentuli Ojtozból is telefonice foglaltak helyet. Reméljük, hogy az Európa szálló kávéháza és étterme zsúfolásig meg fog telni. A KSE. mulatság már varázsszerű a közönségre.

— Címadományozás. A magyar kormányzó Szotyori Dániel számvevősegi I. oszt. főtanácsosnak, aki városunkból való, saját kérelmére történt nyugalombahelyezése alkalmából a számvevősegi igazgatói címet adományozta.

— Mesterséges méhcsípéssel gyógyítják a reumát. Köztudomásu dolog, erről a Székely Ujság is több ízben beszámolt, hogy a méhcsípés a reumatikus betegekre előnyös hatást gyakorol. Ez a megfigyelés arra készítette most Kretschy dr.-t, hogy a méhek mérgét mesterségesen állítsák elő, ami teljes mértékben sikerült. A mesterséges méhméreg, amit a bécsi Serotherapeutikus Intézet készített és „Immenin” néven hozott forgalomba, a reumatikus betegségek kezelésénél gyakorlatilag is eredményesnek bizonyult. Az injekciót méhcsípésszerűen alkalmazzák, de annál kevésbé fájdalmas.

— ELÜTÖTTÉ A MEDVE. Furcsa kalandban volt része Mátyás Elek gelencei földművesnek. A község mellett fekvő erdőbe ment ki, hogy aborcsához szükséges mogyoróvesszőket vágjon. Javában dolgozott az egyik mogyoróbokor mellett, amikor valaki csak kiüti alóla a lábait, ő pedig behengeredik a hegyoldalra. Ot-hat méternyi mehetett lefelé, amikor végre megállapodott és feltápázkodott, hogy megnézzé, ki lehetett az, aki vele ezt a viccet csinálta. Az pedig egy jól kifejtett medve volt, már messze loholt, nyomában a csaholó vadász-kutyák. Az öreg székelynek kisebb horzsolásokon kívül egyéb baja nem történt.

— JÓL SIKERÜLTEK AZ ŐSZI ÉRETTSÉGIK. Az őszi érettségiken 4532 jelenkező közül 2817 sikeresen vizsgázott, ami 61 százaléknak felel meg.

— A csábítót is elítélik Ausztriában. Röviddel ezelőtt a bécsi fellebb íeli bíróság oly értelmű ítéletet hozott, hogy a házassági hűség megsértése esetén csak az illető házasságot lehet elítélni, harmadik személyt bűnrészesség címén nem lehet perbefogni, illetve megbüntetni, mert — mint az indoklás mondotta — az idevonatkozó szakasz értelmében házasságon kívül álló személy bűnrészessége nem vehető figyelembe. Ezzel ellentétben egy bécsi kerületi bíróság most egy vádlottat ebben a vétségben való bűnrészesség, vagyis csábítás címén elítélte és hivatkozott a legfelsőbb bíróság döntvényére, amely ezeket mondja: „A házassági hűség kötelezettségével szembeni vétség esetében a harmadik részes is perbefogható — bűnrészesség címén.”

— A BONOK ÉS A KERESKEDŐK. Amint ismeretes, a kibocsátott bonok csak az 1931 évi adótarthatóságba fogadtatnak el. Dávid Dezső iparkamarai tag most illetékes helyen mozgalmat kezdett, hogy a bonokat fogadják el az iparosok és kereskedők 1932 és 1933 évi adótarthatóságaiba is.

— MEGÖLTE A LÓ. Megdöbbentő szerencsétlenségnek esett áldozatul Bereckben Gábor Albert földműves. A közeli községből lovagolt haza, amikor egy árokban a ló megbottlott, a földre bukott és maga alá temette lovasát. Súlyosan összetörve szállították be a földművest a kézdivásárhelyi kórházba, azonban nem lehetett rajta segíteni, 10 napi szenvedés után a kórházban meghalt.

— Kedvezmények a jövőben érettségiző magántanulóknak. A jövő tanévben a középiskolákban ismét megnyílik a nyolcadik osztály. Ezzel kapcsolatosan a közokt. minisztérium megengedte, hogy azok a hatodik oszt. tanulók, akik ebben az évben ismételnék, a jövő évben — ha mint magántanulók végzik tanulmányaikat — a hetedik osztály elvégzése után még a mostani tanterv alapján tehetnek érettségi vizsgát.

— MÁR A TEMPLOMOKAT IS... Szurduk, Kucsula és Csula községekben kirabolták a templomokat, föltörték a perseyeket, elvitték a kegyszereket a rablók, akiket az összpontosított csendőrök a szurduki erdőben értek utól. A csendőröket vezető őrnagy és főhadnagy az erdőben szembe került két templomrablóval, akikkel pus-

katizután öreimentek. A két csendőrlisztnek sikerült leteperni és megkötözni a templomablókat.

— A kozmetikai és illatszerek új adója. Az egészségügyi minisztérium legutóbbi rendelete 10% os új adó létesít a kozmetikai és illatszerekre eladási árak után. Ez az új adó bélyegeken rovádo le, amelyek a csomagolásra ragasztandók olykép, hogy csomagoló papir széleinek szétbontásánál a bélyeg kettészakadjék. A 20 leunál nagyobb bélyegcímlet az eladó cég bélyegével is hatálytalanítandó („anulat”). A rendelet kihirdetésétől számított 30 napon belül a cikkek eladásához szükséges bélyegek beszerzendők. (A bélyeg az azonban egyelőre nem láttak napvilágot.)

— HITLER FELBONTJA A VERSAILLES BÉKESZERZŐDÉST. Londoni politikai körök arról értesülnek, hogy Hitler kancellár a németországi választások után semmisnek nyilvánítja a versaillesi szerződést és külön békét ajánl fel Franciaországnak.

— TALÁLTAK egy női boát a sokadalomkor. Átvehető a rendőrségen.

SPORT.

A mai program.

Ma, vasárnap d. u. 3 órai kezdettel meglepetést ígérő meccsre van kilátás a Sinkovits sportpályán. A K. S. E vendégül látja Komandó csoda csapatját, a Swag-ot, melyet az idei szezonban, otthonában egyetlen csapat sem tudott legyőzni, sőt Brassó legjobb csapatai: Brasovia, Astra, Ivria stb. mind vereséggel hagyták el a félelmetes oroszlan barlangot. Oriási érdeklődés előzi meg ezen találkozót, amely hivatalosan eldönteni, hogy idegen pályán, idegen közönség előtt is tényleg oly nagy játéktudással rendelkeznek-e.

Felhívjuk a futbalért lelkesedő közönség figyelmét ezen érdekes találkozóra, amely valószínűleg a KSE ez évi utolsó mérkőzése lesz.

Nemere—Z. A. C. 3:0 (0:0).

Az erősen tartalékkolt Nemere 0:0-as félidő után a második félidőben Papp L. és Nika góljaival 3:0 győzött.

K. S. E kolbász-estje: nov. 18.

Ugy értesülünk, hogy a K. S. E f. hó 18-iki kolbász-estjével kapcsolatosan nagy előkészületeket tesz. A kolbász-est sikere érdekében egy szép „disznót” vásároltak általában mindent elkövetnek, hogy ez az est egy igazi szeszonyító, feledhetetlen összejövetel legyen. — Erre jövő számunkban még bővebben kitérünk.

Rachmanova:

Szerellem

Cseka

Halál.

Könyvujdonság
KOVÁCS-hirlapirodába.

Hirdetéseket jutányos árkán közöl a SzékelyUjság

A MOZI MŰSORA.

Jön november 4—5-én, szombaton és vasárnap a

Sárga bárca. „Oroszország 1913”

Az eddig megjelent orosz filmek között a legmeghatóbb és legnagyobb. — Egy zsidó leány többször elment a hatóságokhoz utlevél megszerzése végett, mert 1913 évben Oroszország területén zsidónak csak utlevéllel volt szabad utazni. — Az apját a hírhedt Péter-Pál börtönben akarta meglátogatni, aki be volt oda csukva, — de utlevélhez sehoggy se jutott. Látta, hogy egy hölgynek minden indok nélkül adtak „sárga bárca” — Azt kérdezte, adnak mindenkinek? — Nem tudta, hogy az mire szól. Elment, ő is kért. A sárga bárccal utazhatott az egész országon át, de minden hatóság előtt köteles volt jelentkezni. — Mint „sárga bárca” tulajdonosának rendkívül sok szenvedésen kellett átesnie, amíg eljutott a híres börtönhöz. — Főszereplő: Eliza Sandi.

November 8-9-én, szerdán és csütörtökön este fél 9 órakor kerül színre

AZ ÉRZÉKI SZÁJ

Michaele Marsdn művész gyönyörű koncertje Paul Czinner nagy író németül beszélő világhírű filmjében. — Főszereplő: Elizabeth Berger, Rudolf Forster.

November 12—13-án, vasárnap és hétfőn este fél 9 órakor, vasárnap délután fél 6 órakor lesz az

ISMERETLEN ÉNEKES

érdekfeszítő cselekményű dráma 9 felvonásban, — egy elvesztettnek hitt tenorista pályafutásáról. — A cselekmény részben Oroszországban, részben Párisban játszódik le. — Főszereplő: Luciano Muratore világhírű olasz tenorista.

Jön: Nov. 15—16-án Volt egyszer egy keringő. Lehár Ferenc nagy zeneművész gyönyörű operettje. Eggett Márhával. — Jön: Tengeri farkas, Draga Masin főuri dráma.

Minden vasárnap friss Heti-híradó (Jurnal)

Ketten beszélgetnek.

— Siessen, ha kölcsön kéri is, mert jön nov. 9.

— Mi lesz akkor? Talán csak nem konverzió kiterjesztés vagy adósságelengedés?

— Maga buta! Maga haszonleső! Maga . . . Még azt sem tudja, hogy november 9-én

lesz az osztálysorsjáték első huzása.

— No látja, erről beszélgettünk tegnap este a komámmal, aki éppen valamit álmodott és aszongya: vegyünk mutyiba egy sorsjegyet.

— No maga futástalvi! Akkor szabadjon és hívja a komáját is, mert már fogytán vannak a sorsjegyek Mihálnál és Kovácsnál. Egyet azonban utavaló-

ul jegyezzen fel noteszébe, hogy a RÉVÉSZ ERNŐ kollekciójából vásárolt sorsjegyek Erdélyszerte ismert szerencsés számuk.

Thomas Mann:

JÁKOB.

Jákob, a bibliai ősatya, az ó-testamentumnak a rejtélyes és bonyolult alakja áll Thomas Mann új regényének középpontjában. Igazi remekmű ez a regény: nagy tanulság és ritka élmény.

Kapható a Kovács-hirlapirodában.

A marosvásárhelyi keresk. és iparkamara közleményei

A Vámvezérigazgatóság f. év okt. 24-én kelt 29581 sz. köriratából kitűnőleg az egészségügyi minisztérium közlése szerint az Aethyliklor nem tekinthető speciális gyógyszerként a kószitménynél és így annak behozatala nincs speciális (behozatali) engedélyhez kötve.

A kereskedelemügyi minisztérium mellett működő „Institutul Național de Export”, Bukaresti, I. Calea Victoriei No. 100 közlése szerint a román exportörök és a csehszlovák importörök közötti kapcsolatok megkönnyítése végett Brno-ban egy hivatal létesült az alábbi cím alatt: „Kompensa, Sdruzeni Dovozy a Vyvozy pro Mezinarodni Smenne Obchody” Bron, (Csehszlovacia) Obchodnia Zivnostenska Kamera Mozartova 1.

Nevezett hivatal az alábbi termékekre kér Romániából ajánlatokat: Lencse, borsó, bab, mák, tatárka, lucerna mag, hagyma, mustár, széna, szalma, gyapju — miért is felkérnek az érdekeltek, akiknek van ilyen tisztított, illetve rostált termékük, forduljanak közvetlenül az Institutul Național de Export-hoz.

A CFR vezérigazgatósága 112.063 R. A. 1933 sz. rendeletével engedélyezte, hogy a feladott tűzifaszállítmányok okt. 15-től november 15-ig továbbra is a speciális 308 szezontarifa alapján számoltassanak el, tekintet nélkül arra, hogy közhatóságnak vagy magánszemélynek történik a szállítás.

Az 1-es szám. (Petani) Atheneum-kiadás. A kedves humoros regényt az 1-es szám lekötő élményei és egy nagy szálloda színes élete teszik rendkívül szórakoztatóvá. Kapható a KOVÁCS-hirlapiroda könyv és papírüzletében.

Eredményt ér el, ha a SZÉKELY UJSÁG-ban hirdet!

ITT MÁR AZ ŐSZ

mi sem bizonyítja jobban, minthogy **Cloos és Kunánál** megkezdődött a VIRSLIZÉS

Ne busuljon a rossz gazdasági helyzet miatt, itt még olcsón étkezhet. Ha friss, jó virslit kíván, ott vegye, vagy ott meg is eheti, mert egész Háromszéken elismert dolog, hogy CLOOS és KUNA virsliei, hideg felvágottjai, szalámijai és sajtjai a legizletesebbek, legjobbak és a mai viszonyokhoz mérten olcsók is.

Mindez nem reklám!

Felhívjuk a könyvbarátok figyelmét a KOVÁCS-hirlapirodába érkezett könyvujdonságokra !!!

Aki mer, az nyer!

nem elcsépett frázis, csupán elhatározza magát, hogy még ma SORSJEGYET vásárol a

RÉVÉSZ ERNŐ-féle kollekciójából

Kézdivásárhelyi elárúsítók: **KOVÁCS-hirlapiroda** Mihály László Agrár-bank.